

Vzdělávání v oboru intenzivní medicína - aktuální stav

Pavel Ševčík

KARIM FN Brno a LF MU Brno,
Výukové pracoviště intenzivní
medicíny IPVZ

Zákon 95/2004

- Zákon o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti...
 - Nabyl platnosti 1.3.2004
 - Jeho součástí – příloha, v níž byly vyjmenovány 83 obory specializačního vzdělávání, mezi nimi pod č. 2 obor Anesteziologie a resuscitace a pod č. 39 nový obor - Intenzivní medicína
 - Příloha postrádala hierarchizaci oborů (dříve – základní a nastavbové obory, funkční specializace)

Výukové pracoviště

- IPVZ pro nový obor posléze zřídilo výukové pracoviště, které je v činnosti od 1.12.2007
- Vzdělávací program oboru intenzivní medicína je k dispozici od r. 2004 (doc. Černý)

Výukové pracoviště

- Zpočátku – posuzování žádostí o atestace
- Vlastní atestace – organizace, provádění
- Formování týmu zkoušejících
- Příprava otázek MCQ
- Předatestační kurz intenzivní medicíny

Výsledky atestací

	celkem	prospělo	neprospělo
• Jaro 07	29	29/0	0
• Podzim 07	43	43/5	0
• Jaro 08 (5)	60	54/7	6
• Podzim 08 (5)	60	56/17	4
• Jaro 09 (3)	34	24/3	10
• Podzim 09 (1)	t.č. přihlášeno	20 uchazečů	
• <u>Celkem 07-09</u>	<u>226</u>	<u>206/32</u>	<u>20</u>

První atestanti – květen 07

Novely zákona 95/2004

- Tzv. euronovela – znění zákona 189/2008
- Její součástí není příloha s vyjmenovanými obory
- Obory byly vyjmenovány posléze ve vyhl. 185/2009

Vyhl. 185/2009 o oborech specializačního vzdělávání... a oborech certifikovaných kurzů

- Účinnost od 1.7.2009
- Příl. č. 1 – základní obory (lékaři – 40 ob.)
 - Obor č. 2 – Anesteziologie a intenzivní medicína, označení odbornosti - anesteziolog
- Příl. č. 2 – nástavbové ob. (lékaři – 44 ob.)
 - Obor č. 23 – Intenzivní medicína, označení odbornosti - intenzivista

Úhrady za atestační zkoušku

- Úhrady za atestační zkoušku – nařiz. vlády 184/09
- uchazeči přihlášení do 30. června 2009 – neplatí
- uchazeči přihlášení po 1. červenci 2009 - předloží doklad o zaplacení úhrady nákladů před zahájením příslušné části atestační zkoušky.
- Výše úhrady za atestační zkoušku
 - řádný termín – 3 500 Kč (praktická část 1 500 Kč, teoretická část 2 000 Kč),
 - 1. opakování atestační zkoušky – 5 000 Kč (praktická část 2 000 Kč, teoretická část 3 000 Kč),
 - 2. opakování atestační zkoušky – 7 000 Kč (praktická část 3 000 Kč, teoretická část 4 000 Kč).
- Stejná výše úhrady se týká i zkoušky certifikovaného kurzu a atestační zkoušky nelékařských povolání.

Nástavbový obor (certifikovaný kurz) intenzivní medicína

- Předpoklad pro zařazení – absolvování jednoho ze 16 základních oborů
 - Anesteziologie a intenzivní medicína
 - Vnitřní lékařství
 - Chirurgie
 - Diabetologie a endokrinologie
 - Dětská chirurgie
 - Kardiochirurgie
 - Neurochirurgie
 - Dětské lékařství

Nástavbový obor (certifikovaný kurz) intenzivní medicína

- Předpoklad pro zařazení – absolvování jednoho ze 16 základních oborů
 - Infekční lékařství
 - Kardiologie
 - Neurologie
 - Pneumologie a ftizeologie
 - Gynekologie a porodnictví
 - Ortopedie
 - Urologie
 - Klinická onkologie

Předpoklad pro zařazení do oboru intenzivní medicína

- Ve výčtu chybí např.
 - Traumatologie (základní obor)
 - Popáleninová medicína (nástavbový obor)

Příprava nového vzdělávacího programu oboru IM

- Květen 2009 – MZ předložilo návrh VP, který má spíše obecnou povahu
- Červen 2009 – Stanovisko k VP
- Další čtvrtrok – bez odezvy
- 15.9.09 – schůzka na MZ k dalšímu postupu při přípravě VP

Východiska k přípravě VP

- Obor IM je ve vyhlášce uveden jako jeden
- Nutnost pokrýt potřeby vzdělávání lékařů různě orientovaných pracovišť IM
 - interní obory
 - operační obory
 - pediatrické obory
- Tedy – nutnost skloubit víceoborové představy a nároky
- Přípravy VP by se měli účastnit představitelé
 - AK IM při MZ ČR
 - Výukového pracoviště IM
 - Výboru ČSIM
 - Sekcí IM vyjmenovaných oborů

Východiska k přípravě VP

- Průběh přípravy – výhradně na akreditovaných PIM
- Pod dohledem školitele s atestací z IM
- Dvě části (např. ana partes – 12 + 12 měsíců)
 - Společná – obecně intenzivistické znalosti a dovednosti
 - Oborově specifitější

Společná část

- Na pracovištích nejvyššího typu intenzivní péče multioborového charakteru
- Z této části
 - Minimálně 1 měsíc na UP (nemá-li atestaci z UM)
 - Minimálně 1 měsíc na ARO (nemá-li atestaci z AR) – zejm. dovednosti v invazivním zajišť. DC

Oborově specifická část

- Náplň této části by měli dodat představitelé jednotlivých skupin oborů
- Převážnou část absolvovat na akreditovaném pracovišti oborově příslušném resp. blízkém
- Menší část na oborových JIP zbývajících dvou skupin oborů

- <http://www.tribune.cz/archiv/mtr/215/6085>:

- **Medical Tribune 25/2008** - vydáno: 15.09.2008

Jak dál v intenzivní medicíně?

- *V období změn systému postgraduálního vzdělávání se v odborné veřejnosti občas vyskytnou určité „informační šumy“, které mohou u lékařů v postgraduální přípravě vzbuzovat neopodstatněné obavy. Zástupci níže uvedených sedmi odborných společností proto přicházejí se stanoviskem vyjadřujícím se k problematice postgraduálního vzdělávání v intenzivní medicíně.*

Současná medicína je mimo jiné charakterizována i mimořádným rozvojem medicíny intenzivní, a to prakticky ve všech oborech. V období přestavby postgraduálního vzdělávání je nezbytné umožnit lékařům pracujícím na jednotkách intenzivní péče náležité vzdělání, které zajistí vysokou kvalitu poskytované péče, svým obsahem a strukturou povede ke srovnatelné odborné kvalitě našich lékařů v oblasti intenzivní medicíny s jejich kolegy v zahraničí a umožní pracovní mobilitu v rámci EU. V poslední době došlo u části lékařské veřejnosti k určitému informačnímu šumu, nejasnostem v oblasti výchovy oboru „Intenzivní medicína“ a obavám typu „každý kdo pracuje na JIP musí mít atestaci z intenzivní medicíny“. Předsedové výborů podepsaných společností projednali aktuální otázky spojené s problematikou intenzivní medicíny s následujícími závěry:

1. Vzdělávání v intenzivní medicíně by mělo navazovat na vzdělávání v základním oboru, tj. zařazení do formalizovaného postgraduálního vzdělávání v intenzivní medicíně vede pouze přes tzv. základního obor.
 2. Rozsah postgraduálního vzdělávání v intenzivní medicíně v České republice by měl být v základním souladu s doporučeními a materiály European Society of Intensive Care Medicine a European Board of Intensive Care Medicine.
 3. Rozsah vzdělávání v intenzivní medicíně ve vzdělávacím programu každého oboru si určuje příslušná odborná společnost.
 4. Způsob poskytování intenzivní péče, personální obsazení a požadovaná kvalifikace lékařů oborových JIP je výlučně záležitostí daného oboru.
 5. Představitelé jednotlivých společností se zavázali k maximální možné spolupráci v oblasti vzdělávání v intenzivní medicíně s cílem udržet a nadále rozvíjet vysokou úroveň poskytované intenzivní péče v České republice.
 6. Česká společnost intenzivní medicíny ČLS JEP bude informovat výbory jednotlivých odborných společností o aktuálním stavu doporučeného rozsahu a struktury vzdělávání v intenzivní medicíně, který formulují European Society of Intensive Care Medicine a European Board of Intensive Care Medicine.
 7. Na oborově zaměřených JIP je předpokládán rozvoj intenzivní péče (s možnými regionálními odchylkami). Naopak není předpokládána příprava „univerzálních intenzivistů“, kteří by byli schopni pracovat na neonatologické JIP, stejně jako na JIP neurologické či na koronární jednotce.
 8. Certifikovaný kurs (nebo „atestace“ z Intenzivní medicíny) je považován za racionální postup především pro budoucnost, pro mladé lékaře na začátku kariéry. Naše společnosti nepovažují za nutné či povinné, aby se zkušení lékaři z oborových JIP zapisovali do nového „atestačního oboru“ (čímž nechceme ani v nejmenším negovat naprostou nezbytnost kontinuálního vzdělávání).
- Prohlášení podepsali předsedové České internistické společnosti ČLS JEP, České chirurgické společnosti ČLS JEP, České společnosti anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny ČLS JEP, České společnosti intenzivní medicíny ČLS JEP, České kardiologické společnosti, České neurologické společnosti ČLS JEP, České pediatrické společnosti ČLS JEP a České společnosti pro úrazovou chirurgii ČLS JEP.